

มหาลัยล้น ห้องเรียนร้าง วิกฤตอุดมศึกษาไทย

☛ นำเสนอเมื่อ 19 เม.ย. 2559

โดย...ธเนศน์ นุ่นมัน

ขณะที่ประเทศไทยมีสถาบันอุดมศึกษา ทั้งมหาวิทยาลัย วิทยาลัย สถาบันการศึกษา ทั้งของรัฐ ในกำกับรัฐและเอกชนมากถึง 170 แห่ง ตัวเลขการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาด้วยระบบกลาง หรือแอดมิชชัน ประจำปีการศึกษา 2558 มีผู้สมัครทั้งสิ้น 1.24 แสนคน ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดคัดเลือกผ่านระบบนี้รวม 87 สถาบัน เพื่อเข้าศึกษาใน 802 คณะ สาขาวิชา มีรหัสคณะ สาขาวิชาให้เลือกทั้งสิ้น 4,114 รหัส

อย่างไรก็ดี ในปีที่ผ่านมา มีผู้ผ่านการคัดเลือกมีสิทธิเข้าสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย จำนวน 91,813 คน จากจำนวนที่ทุกสถาบันเปิดรับทั้งสิ้น 1.51 แสนคน ปีที่ผ่านมา มีที่เรียนในสถาบันอุดมศึกษาเหลืออีกเกือบกว่า 3.3 หมื่นที่

แม้ตัวเลขดังกล่าวยังไม่ได้รวมผู้ที่ได้ที่นั่งเรียนจากการสอบรับตรงและรับผ่านเงื่อนไขโควตา แต่ก็ถือเป็นตัวเลขที่สะท้อนว่าผู้เรียนมีน้อยกว่าที่นั่งเรียนแล้ว และกรณีนี้ย่อมทำให้เกิดข้อสงสัยต่อไปอีกว่าจะส่งผลกระทบต่ออะไรตามมาอีกบ้าง

เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ แจกแจงกรณีดังกล่าวว่า ยุคแรกยังมีมหาวิทยาลัยน้อย และมีจำนวนเด็กที่ต้องการเรียนในอัตราที่สูงกว่า แต่ปัจจุบันตัวเลขดังกล่าวกลับกัน เพราะเมื่อถึงจุดหนึ่งอัตราการเติบโตของประชากรจะชะลอตัวลงตามเศรษฐกิจ ถือเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นแทบทุกแห่งในโลก

“ปกติแล้วแต่ละปีหากนำจำนวนตัวเลขผู้เรียนทั้งหมดมาหารโดยเฉลี่ยกับจำนวนสถาบันอุดมศึกษา 170 แห่ง จะได้จำนวนผู้เข้าเรียนใหม่ประมาณปีละ 3,500 คน ขณะที่ตัวเลขผู้เรียนใหม่ต้องอยู่ที่ 4,000-5,000 คน จึงจะถือว่าเป็นตัวเลขที่ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถบริหารจัดการอย่างมีกำไรได้ ตัวเลขที่น้อยลงจึงกลายเป็นโจทย์ให้แต่ละแห่งต้องคิดว่าจะทำอย่างไรที่จะดึงดูดเด็กให้เข้ามาเรียนได้ เป็นที่มาของการขยายหลักสูตรภาคต่างๆ แข่งกันเพื่อหารายได้ ในแง่นี้มหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียงอยู่แล้ว ก็จะมีรายได้เปรียบในการดึงดูดผู้เรียน”
คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ กล่าว

อย่างไรก็ตาม กรณีที่กล่าวมายังกำลังก่อปัญหา ส่งผลให้บางคณะวิชาของสถาบันที่ไม่มีชื่อเสียงพอที่จะดึงดูดผู้เรียน มีที่นั่งเรียนเหลือหรือมีจำนวนต่ำกว่าเป้าที่วางไว้ จนส่งผลกระทบต่อการจัดสรรทรัพยากรให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอน

“ตอนนี้เมื่อเด็กน้อย อาจารย์ผู้สอนในบางแห่งก็เหลือภาระการสอนน้อยลงตามไปด้วย สอนเพียงอาทิตย์ละไม่กี่วัน ปัญหาการจ้างที่ไม่เป็นธรรมก็ตามมา ค่าจ้างได้ตามวัน

ไม่ได้จ้างเป็นรายเดือน เพื่อจำกัดรายจ่ายให้พระองค์ตัวไปให้ได้ ไม่ต้องยุบคณะนั้นๆ
ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยรัฐในสาขาที่มีคุณค่าทางวิชาการต่อประเทศ
รัฐก็ยังคงสนับสนุนเงินให้เปิดเรียนต่อไปได้

เรื่องนี้กำลังจะเป็นปัญหาระยะยาว หากไม่ตระหนักต่อสิ่งที่เกิดขึ้น
ในอนาคตอันใกล้จะมีบางมหาวิทยาลัยตายลงหรือปิดตัวอีกมาก
รวมถึงกระทบกับเรื่องของคุณภาพที่ไม่สามารถแข่งขันในระดับสากลได้
แต่ละปีทั่วโลกจะมีผู้เรียนที่ออกเดินทางไปเรียนต่อในต่างประเทศรวมกัน ประมาณ 38 ล้านคน
หากเราไม่พัฒนาคุณภาพก็ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ซึ่งหากดูจากการจัดอันดับมหาวิทยาลัยทั่วโลก
มหาวิทยาลัยไทยก็ยังคงตระหนักเรื่องนี้” เกียรติอนันต์ กล่าว

สรณ วิจารย์วรคุณลักษณะ อาจารย์ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระบุว่า
กรณีที่มีผู้เรียนอุดมศึกษาถดถอยลง ไม่เพียงแต่เกิดขึ้นกับมหาวิทยาลัยในต่างจังหวัดเท่านั้น
แต่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในสถาบันที่มีชื่อหลายแห่ง
แม้แต่บางสาขาวิชาในคณะวิทยาศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ก็กำลังประสบปัญหาที่มีผู้เรียนต่ำกว่าเป้าที่วางไว้มาก

ทั้งนี้ แต่ละปีบางสาขา เช่น ฟิสิกส์ ในต่างจังหวัดของบางมหาวิทยาลัยเปิดรับนักเรียนคน
แต่มีผู้เข้าเรียนไม่ถึง 20 คน ขณะที่ฟิสิกส์ จุฬาฯ แต่ละปีเราทำได้ประมาณ 50 คน แต่มีคนเข้ามาเรียนประมาณ
20-30 คน เพราะเป็นสาขาที่เด็กไม่ค่อยสมัคร แต่ละปีมีนักเรียนเลือกสาขานี้ประมาณ 100 คน
แต่บางคนก็สอบติดที่อื่นไปก่อน เด็กไม่เลือกเรียนสาขานี้เพราะมองไม่ออกว่าจะจบแล้วจะออกไปทำงานอะไร
ไม่เห็นอาชีพที่ชัดเจน ซึ่งกำลังเป็นปัญหาหลักของคณะวิทยาศาสตร์ทุกแห่ง
ไม่เหมือนหมอหรือวิศวกรที่รู้ว่าจบแล้วจะไปทำงานอะไร
ยังไม่รวมถึงปัญหาเรียนแคปีเดียวก็ต้องออกไปเพราะถูกรีไทร์และสอบแอดมิชชันใหม่อีกประมาณ 30%

ศ.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ราชบัณฑิตประจำกระทรวงศึกษาธิการ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ทางสารัตถะ กล่าวว่า
มีงานวิจัยที่ระบุชัดเจนว่าประเทศไทยมีจำนวนมหาวิทยาลัยเกินจำนวนเด็ก
เพราะกฎหมายที่กำกับดูแลเรื่องนี้ส่งเสริมให้เปิด แต่ตอนนี้สถานการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไปมาก มีเด็กลดลงทุกปี
จนกระทบถึงห้องเรียนในหลายแห่งในที่สุด

“โดยความเห็นแล้ว เพื่อแก้ปัญหาบางสาขาไม่มีผู้เรียน
อยากให้มหาวิทยาลัยราชภัฏพิจารณาลดสาขาสายสังคมลง
กลับไปพัฒนาเรื่องการพัฒนาครูตามพันธกิจเดิม ก็จะผลิตคนได้ตามเป้าหมายมากขึ้น
มหาวิทยาลัยไม่ต้องรัดเข็มขัด เพราะจำนวนนักศึกษาถดถอย
จนงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลน้อยตามไปด้วย เมื่อบริบททางสังคมเปลี่ยนเราก็ต้องปรับตัว
ไม่ใช่หาทางชวนคนมาเรียนเพื่อดึงงบประมาณจากรัฐ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาไม่ตรงจุด” ศ.สมหวัง กล่าว

ที่มา [โพสต์ทูเดย์ วันที่ 19 เมษายน 2559](#)